

dana vladi, da podprži to železnico in konečno vstreže opravičenim željam zaprjetih kronovin.

V seji dne 3. marcija govori posl. dr. Dyk o propadu mlinarskega obrta, katerega je povzročila ogerska konkurenca. Posl. Bulat razpravlja o nasledkih vinske klavzule v Dalmaciji, katera ima že dosedaj štiri milijone gold. škode. Posl. princ Liechtenstein očita vladi, da tira le visoko politiko, ne zmeni se pa za zboljšanje stanja malih obrtnikov in trgovcev. Posl. dr. Menger zavrača predgovornika, češ, da so njegove pritožbe imele le namen hujskati, ker njemu ni drugega nič mari nego samo zmaga klerikalcev. Posl. Spinčič priporoča vladi zboljšanje pristanišč na otokih Čres in Krk in zboljšanje občil po Istri. Trgovinski minister marki Baquhem priznava slabe posledke vinske klavzule za producente, povdarja pa, da je ta koristna za konsumente. Mlinarskemu obrtu bo vlada rada pomogla, ne odobrava pa nezakonite agitacije zoper ogerske produkte. Posl. grof Sylva-Tarouca zahteva, da vlada sestavi točen gospodarski program. Tudi priporoča vladi, da naj skrbi za nove železnice in kanale.

V seji dne 4. marcija povdarja posl. Schwarz kot glavni protigovornik proračunske točke, centrala trgovinskega ministerstva, da so uspehi delovanja trgovinskega ministerstva povsem nezadostni. Nevsploh krivo pa ni samo trg. ministerstvo, ampak skupna vlada. Govornik se bavi z železniškimi razmerami na Češkem in je za pomnožitev števila obrtnih nadzornikov. Glavni govornik „za“ dr. Exner zagovarja levčarje kot prave prijatelje in podpiratelje malih obrtnikov in trgovcev. Govornik priporoča ustanovitev dveh novih ministerstev, edno za javne zgradbe, drugo za lepe umetnosti. Posl. dr. Gessmann zavrača dr. Exnerja rekoč, da liberalci zastopajo le židovske in madjarske interese in to na škodo domači trgovini in obrtniji. Ko je govorilo še par poslancev, se je obravnavana proračunska točka vzprejela in pričela razprava o proračunski točki „pošta in brzojav.“ Posl. dr. Morsey je za stalno nameščenje uradnikov pri poštnih hranilnicah. Posl. Hajek pravi, da je na Češkem premalo poštnih uradov. Posl. Schlesinger je za zboljšanje plač poštnim in brzojavnim uradnikom na Dol. Avstrijskem. Posl. Svoboda je tudi za zboljšanje stanja poštnim uradnikom. Posl. Slama se pritožuje o zanemarjanju jezikovne ravnopravnosti pri poštnih uradih na Češkem. — Naslednja seja bila je v ponedeljek dne 6. marcija t. l.

— **Osobne vesti.** Načelnik ljubljanskega južnega kolodvora gosp. nadzornik Gustav Habit gre v pokoj. Habit je služboval v Ljubljani celih 27 let in je vsled svojega prijaznega vedenja vžival splošne simpatije. Njegovim naslednikom imenovan je dosedanji načelnik postaje v Št. Petru, gospod Evgen Guttmann, ki je dne 8. t. m. nastopil svojo službo. — Sodna pristava dr. J. Babnik v Logatecu in dr. Ivan Kavčnik v Kranji imenovana sta pristavoma pri dež. sodišču v Ljubljani. Premeščeni so sodni pristavi Albert vitez Laschan iz Loža v Kranj, Hans baron Falke-Lilienstein iz Loža v Konjice in dr. Edvard Volčič iz Krškega v Lož. Imenovani so sodnim, pristavi naslednji avskultanti: Karol Radey za Lož, Josip Sterger za Logatec, dr. Fr. Kočevar za Šmarje in dr. Viktor Kočevar za Krško.

— **Pred porotnim sodiščem** stala je zadnje dni minolega teden sedmerica tatov, ki so se imeli zagovarjati zaradi mnogih tatvin, doprinesenih večinoma že pred leti. Zatoženi, ki so dejanje tajili, bili so razun enega že vsi kaznovani zaradi tatvine. Porotniki so na njih postavljena vprašanja potrdili in in obsojeni so bili: Ant. Prelovšek iz Trzina na 8, Janez Abe iz Trzina na 6, France Keber iz Mengiša na 5, Lorenc Friškovec iz Mengiša na 4, Ant. Jenko iz Radomelj na 2,

Janez Lotrič iz Železnikov na 5 let in Janez Prelovšek iz Trzina na 13 mesecev težke ječe. Vrh tega postaviti se imajo obsojenci po prestani kazni pod policijsko nadzorstvo.

— **Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.** O predzadnji seji c. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega smo prejeli nastopno poročilo. Prošnja vodstva vnanje osemrazredne dekliške ljudske šole pri Uršulinkah zaradi zvišanja dotacije iz normalnega šolskega zaklada za dve novi učni sili se priporoča visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu v ugodno rešitev. Na znanje se vzemi poročila c. kr. okrajnega šolskega nadzornika, profesorja Frana Levca o nadzorovanju I in II mestne petrazredne deške, mestne osemrazredne dekliške šentjakobske, in mestne jednorazredne šole na Barji v šolskem letu 1891/2 in izreče se o tem povodu pohvalno priznanje: Učiteljicama na osemrazredni dekliški ljudski pri sv. Jakobu, Mariji Wessnerjevi in Emiliji Guslovi, prvi za to, ker je uredila zbirko učil in samoučil ter napravila zaznamek in inventar, drugi za to, ker je lepo uredila šolsko knjižnico; dalje vodstvu in pa učiteljskemu osebju prve, ter ravno tako učiteljskemu osebju druge mestne deške petrazrednice za upešno poučevanje, naposled pa še učitelju Leopoldu Armiču za trudoljubivo navažanje v lepljenstvu. Načrt novemu poslovnemu redu se sprejme in povodom otvorjenja ponavljalne šole na mestni jednorazrednici na Barji razpravlja uredba ondotnega pouka v ročnih delih. Učiteljici Frančiški Zemmetovi se pripozna II., učiteljici Emi Raunacherjevi in učitelju Janku Likarju I. službenostarostna doklada. Neka prošnja za novčeno podporo se visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu priporoča v ugodno rešitev. Za obolelo mestno učiteljico se predlaga šestmesečen dopust; po šolskem vodstvu nasvetovana namestnica za dobo dopusta se odobri. Prošnji neke izprašane učiteljske kandidatije za brezplačno poučevanje na mestni dekliški šoli se ugodi. Nadzorovanje neobligatnega slovenskega pouka: na nemških ljudskih šolah ljubljanskih se poveri na podstavi § 17. točke 16. dež. zakona z dne 9. marcija 1879. l. (dež. zak. št. 13) c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku, profesorju Franu Levcu. Prošnji vodstva mestne nemške deške ljudske šole za delitev IV. razreda ne pritrdi mestni šolski svet, nego ukrene, da je razrede po šolskih sobah, ki so na razpolaganje, primernejše nastaniti. Izključitev dveh učencev se potrdi s pristavkom, da je o tem obvestiti vodstva vseh ljudskih šol ljubljanskih.

— **V smrt obsodilo** je tržaško porotno sodišče 27letnega Jan. Metlika iz Petrinje, ker je ubil svojega očeta s kamenjem.

— **Obesil se** je na ljubljanskem gradu v hosti bivši pisar v dež. bolnici, Janez Mol. Nesrečnega, ki se je že prej enkrat hotel usmrtiti, gnalo je v smrt pomanjkanje.

— **Umrli** je v Trstu c. kr. brzojavni oficijal gosp. Gregor Jereb v 48. letu svoje starosti. Pokojnik doma v Poljanski dolini nad Škofjo Loko, bil je vedno odločen narodnjak. Tudi na slovstvenem polju slovenskem je ranjki mnogo deloval. Bodi mu blag spomin!

— **Goriško-ajdovska železnica** utegne baje že v kratkem času postati meso. Te dni pošlje namreč deželni odbor goriški načrte te železnice na dotično mesto, da pridobi koncesijo. Vipavska dolina, po kateri bo železnica tekla, bo jako mnogo pridobila.

— **Nov parnik.** V nedeljo spustili so v Trstu slovesno v morje novi parnik „Marquis Bacquehem“. Ta dosedaj največji Lloydov parnik je 120 metrov dolg in 14 metrov širok, visok je 10 metrov, a v morje se ga potaplja 8 metrov.

— **Za kmetijsko bralnico v Novem mestu**, katero je ustanovila ondotna kmetijska podružnica, je zanimanje mej gospodarji jako veliko. Pri otvoritvi bilo je navzočih nad 100 gospodarjev.

— **Popravek.** Vest, da so ljubljanski jezuitje kupili „Križanke“ se ne potrjuje.

— **Slovensko planinsko društvo**, ki šteje že nad 60 članov, izvolilo je na svojem občnem zboru dne 27. febr. t. l. gosp. prof. Fr. Orožen-a svojim predsednikom.

— **Novo ognjegasno društvo** snuje se v Ilirski Bistrici.

— „**Glasbena Matica**“ v Ljubljani je vsled sklepa izvanrednega občnega zbora dne 5. marcija t. l. kupila za šolske prostore hišo št. 8 v Gospodskih ulicah.

— **Nagla smrt**. 32letnemu kočijažu Franu Žnidaršiču iz Ljubljane je te dni naenkrat prišlo v novi tržaški luki slabo in je umrl za par trenutkov. Zadela ga je najbrže srčna kap.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** vložilo je meseca februarja 543 strank 175.341 gld. 12 kr. vzdignilo pa 325 strank 106.476 gld. 13 kr.

— **Pri novačenji**, ki se je vršilo dne 1. t. m. za mesto Ljubljano, bilo je v prvem razredu od 41 potrjenih 21, od 28 drugega razreda 11 in izmed 32 tretjega razreda potrjenih je bilo 21 mladenčev. Skupaj bilo je preiskanih 101, potrjenih pa 53. Nepričakovano dober vspeh.

— **Občinske volitve**. V Kropi bil je voljen županom g. Luka Hafner, občinskimi svetovalci pa gg. Val. Klinar, K. Pibrovč in J. Gartner iz Kroepe. — Na Ježici izvoljen je županom g. Anton Bolka, posestnik v Stožicah, obč. svetovalci pa gg. Fr. Pečnik, Fr. Lenče, Fr. Dermastja in Bl. Smraje.

— V Slavini v postojinskem okraji bil je voljen za župana gosp. Ant. Križaj, posestnik v Orehku, obč. svetovalci pa gg. Fr. Dekleva, Jak. Kristan, Jan. Klemenc in Jan. Kalister.

— **Ustrelil se je** v Javorniku 34letni J. Ž. ravno v trenutku, ko so ga hoteli orožniki prijeti zaradi doprinesenega zločina spolskega posilstva. Nesrečnik, ki zapušča vdovo in otroka, je bil takoj mrtev.

— **Nesreča**. V tovarni za cement v Mekinah pri Kamniku padel je oženjeni 54 letni delavec Janez Mrak iz Podgorja pod vodno kolo, ki ga je tako razmrevarilo, da je bil takoj mrtev.

— **Uboj**. Minolo nedeljo spoprijeli so se fantje v Retnjah pri Trziču v gostilni Janeza Orańča in je pri tej priliki neki Fr. Ažman tako močno z nožem sunil hlapca Fr. Košenino, da je ta kmalu na to umrl.

— **Mrtvec**. Pod radovniškim slapom pri Bledu potegnili so iz Radovne truplo dozdaj nepoznanega okrog 40 let starega človeka. Truplo je bilo že močno nagnito, je torej ležalo že dlje časa v vodi. Sploh se sodi, da je mrtvec kaki ponesrečen drvar, katerega je najbrže močen snežen plaz zajel in pahnil v ozko in skalovito strugo Radovne.

— **Svatje utonili**. Pri Jekaterinoslavu na Ruskem so se čez Dnepr peljali svatje na dvojih saneh po ledu. Led se je udril in 10 ljudij je utonilo.

— **Vlak** je skočil s tiru v Palmiru v državi novojorški dne 24. februarja. 15 oseb je hudo poškodovanih.

— **Prostozidarji** imeli so dne 24. februarja neko slavnost v Tarentu na Španjskem. Udril se je pod slavnostne dvorane. Nad 100 ljudij je padlo v globočino. 7 je bilo mrtvih, 25 pa težko poškodovanih.

— **Nesreča na morji**. Sredi minolega meseca je bil velik vihar ob škotskem obrežju. Potopile so se tri nemške ladije in več ljudij je potonilo.

— **Velika nesreča**. V Sandgate-u pri Folkestonu na Angleškem se je pogreznila zemlja. Pet sto hiš je poškodovanih. Ljudij baje ni nobeden mrtev. Plinove in vodovodne cevi so se razrušile in vsled tega je v noči od sobote do nedelje, ko se je pripetila ta nesreča, po vsem mestu bila tema, kar je še povzdigovalo strah prebivalcev.

— **Nevihta in toča**. Dne 6. t. m. je ob 1. uri popoldne nastala na Dunaji močna nevihta in usula se je precej gosta toča. Bliskalo in grmelo je na vso moč.

— **Stara mati detomorilka**. V novi Gradiški je 17-letno dekle porodilo dete. Dekletova mati je pa jezna dete takoj vrgla v Savo in se bode zaradi tega morala zagovarjati pred sodiščem.

— **Umrl** je dne 18. februarja dr. Ceccarelli, pap. žev zdravnik, v 62. letu svoje starosti.

— **Najstarši ruski uradnik**, tajni državni svetnik L. G. Ivanov, je umrl dne 16. februarja v Peterburgu. Imel je že 110 let. Pred tremi leti je šel v pokoj, poprej je pa mnogo let opravljal službo prvega arhivarja ruskega generalnega štaba.

— **Kolera v Rusiji** še ni popolnoma ponehala. V prvih petih tednih letošnjega leta je v Rusiji zbolelo za kolero 974 ljudij, 369 pa umrlo. Največ slučajev kolere je v Podoliji.

— **Strajk**. Na Chicago Western Indianski železnici so bili služniki ustavili delo. Strajk se je pa s tem končal, da je železnica dobila druge ljudi.

— **Nesreče**. V Buersu pri Recklingshausenu so se dne 21. februarja v premogovniku vžgali plini. Jeden delavec je mrtev, 4 pa poškodovani. V Pačiznu na Češkem je voda prišla v premogovnik in je 6 delavcev utonilo. Ravno ta dan je v Saarlarnu nastal vsled razpoke požar. Jedna oseba je mrtva in več hiš pogorelo. 22. februarja je bil požar v Amsterdamu, v jedni hiši so zgoreli trije otroci, jednega otroka rešili so iz goreče strehe. Mati teh otrok je skočila skozi okno na tlak in se močno poškodovala. Dne 23. februarja se je na topničarskem strelišči pri Braschaetu v Belgiji razpočila granata. Poročniku je odtrgalo spodnjo čeljust, trije topničarji so pa težko ranjeni. — V Bruslju je koncem februarja v neki ulici razpočila plinova cev. 40 metrov na dolgo je raztrgalo mestni tlak. Kamenje je letelo na strehe, več oken je razbilo.

— **Mlajši Crispi**. Bivši ministerski predsednik italijanski Crispi je te dni izročil svojega sina prisilni delavnici v Pizi.

— **Rumena mrzlica** hudo gospodari v Braziliji. Posebno v Santosu je poslednje dni pobralo na tisoče ljudij. Na neki italijanski ladiji je na tej bolezni umrl kapitan in 16 mornarjev.

Razpis častnega darila.

Da bi pospešila razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Matica Slovenska“ po določilih Jurčič-Tomšičeve ustanove

200 goldinarjev

častnega darila izvirnemu pesniškemu pripovednemu delu v prvi vrsti kaki daljši in celotni epični pesmi.

Snov bodi delu zajeta iz zgodovine ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Delo mora biti pisano tako, da po obliki in vsebini svoji ustreza umetniškim zakonom lepe pripovedne književnosti ter poleg tega ugotovi literarnim namenom „Matice Slovenske“.

Pisatelj, kateremu se prisodi častno darilo iz novcev Jurčič-Tomšičeve ustanove, prejme vrhu tega za svoje delo še navadno pisateljsko nagrado, ktere plačuje „Matica Slovenska“ po §. 15. svojega opravnega reda po 25—40 gld. za tiskovno polo.

Rokopisi naj se brez pisateljevega imena pošiljajo odboru „Matice Slovenske“

do 31. decembra 1893. l.

Pisateljevo ime naj se pridene rokopisu v zapečatenem listu, na katerem je zapisano dotično geslo.

V Ljubljani 1. marcija 1893.

Odbor „Matice Slovenske“.